

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

Î N C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Mocanu Serghei împotriva lui Balagura Marcel
(repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată)

împotriva deciziei din 7 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-748/23
NR. PIGD 2-21006798-01-2ra-29052023)

Recurs inadmisibil. Recurs declarat anterior datei de 1 septembrie 2023. Pornirea procedurii contravenționale și expirarea termenului de prescripție nu stabilesc, prin ele însele, întrunirea condițiilor răspunderii civile delictuale. Dezacordul cu aprecierea probelor nu justifică reexaminarea fondului în recurs.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Maria Frunze)
Curtea de Apel Chișinău (jud. Ana Panov, Angela Braga, Viorica Mihaila)

30 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Mocanu Serghei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, Președinte,

Elena Croitor,

Ion Munteanu, judecători,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 ianuarie 2021, Mocanu Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Balagura Marcel cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 3 iulie 2018, aproximativ la ora 10.00, în incinta și în adiacentul Curții de Apel Chișinău, în prezența mai multor persoane, Balagura Marcel l-ar fi agresat fizic și i-ar fi adresat expresii injurioase și calomnioase, cauzându-i suferințe psihice și lezându-i onoarea și demnitatea.

3. A invocat ordonanțele procurorului privind refuzul în pornirea urmăririi penale și pornirea procedurii contravenționale în temeiul art. 354 din Codul contravențional, precum și răspunsul poliției din 6 noiembrie 2020, prin care i s-a comunicat că răspunderea contravențională nu poate fi angajată din cauza prescripției. Și-a întemeiat pretențiile pe art. 1398, 1422 și 1423 din Codul civil, în redacția aplicabilă raportului juridic litigios.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 8 noiembrie 2021, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

5. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că reclamantul nu a demonstrat întrunirea condițiilor răspunderii civile delictuale.

6. Instanța a analizat ordonanțele procurorului din 25 septembrie 2020 și răspunsurile poliției din 6 noiembrie 2020 și 26 martie 2021, constatând că acestea nu confirmă vinovăția pârâtului în comiterea faptei imputate și că nu au fost prezentate probe care să justifice prejudiciul moral pretins ca fiind determinat de acțiunile acestuia.

7. Astfel, respingerea pretenției principale a determinat și respingerea cererii de compensare a cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 8 noiembrie 2021, Mocanu Serghei a declarat apel la 11 noiembrie 2021, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, compensarea cheltuielilor de judecată, precum și casarea încheierii din 12 iulie 2021 privind reluarea examinării cauzei.

9. În motivarea cererii de apel a susținut că prima instanță nu a elucidat complet circumstanțele cauzei și a apreciat eronat înscrisurile prezentate, care, în opinia sa, confirmau fapta ilicită și prejudiciul moral.

10. Astfel, a criticat lipsa motivării respingerii acțiunii și legalitatea reluării examinării cauzei, arătând că încheierea din 12 iulie 2021 nu individualizează circumstanțele noi care necesitau clarificare.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 7 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de Mocanu Serghei și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 8 noiembrie 2021.

12. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că reclamantului îi revenea sarcina de a demonstra circumstanțele pe care își întemeia pretențiile. A examinat ordonanțele procurorului din 25 septembrie 2020 privind refuzul în pornirea urmăririi penale și pornirea procedurii contravenționale, răspunsul poliției din 6 noiembrie 2020 privind intervenirea prescripției și răspunsul din 26 martie 2021, potrivit căruia cele invocate în plângere nu și-au găsit confirmare.

13. Prin urmare, a conchis că nu a fost demonstrată întrunirea condițiilor necesare angajării răspunderii delictuale.

14. Cu privire la încheierea din 12 iulie 2021, instanța de apel a reținut că art. 235 alin. (2) din Codul de procedură civilă permite reluarea examinării cauzei în fond și a pledoariilor atunci când trebuie clarificate noi circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. La 3 aprilie 2023, Mocanu Serghei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 7 februarie 2023, solicitând casarea acesteia, a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 8 noiembrie 2021 și a încheierii din 12 iulie 2021, cu remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

16. În motivarea cererii de recurs a invocat neaplicarea legii care trebuia aplicată și interpretarea eronată a normelor de drept material.

17. A susținut că ordonanțele procurorului, pe care le-a indicat ca fiind emise la 30 octombrie 2019, nu au fost contestate și ar confirma vinovăția intimatului. În opinia sa, încetarea procedurii contravenționale ca urmare a prescripției nu înlătură caracterul ilicit al faptei și obligația de reparare a prejudiciului moral.

18. A criticat valoarea probatorie atribuită răspunsului poliției din 26 martie 2021, apreciind că acesta nu putea infirma ordonanțele procurorului. A reiterat că suferințele psihice provocate de injuriile pretins adresate în public justifică încasarea sumei de 30 000 lei.

19. Totodată, a susținut că apelul fusese repartizat completului format din judecătoria Anatol Pahopol, Ruxanda Pulbere și Viorica Mihaila, însă a fost soluționat de judecătoria

Ana Panov, Angela Braga și Viorica Mihaila, cu încălcarea regulilor privind schimbarea completului. A invocat imposibilitatea recuzării judecătorului Ana Panov și pretinse relații tensionate generate de cererile de recuzare formulate anterior.

20. A mai contestat reluarea examinării cauzei după retragerea în deliberare și primirea unor înscrisuri după data stabilită pentru examinarea fondului. A susținut că instanța de apel nu a răspuns tuturor criticilor sale, încălcând art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă și garanțiile procesului echitabil prevăzute de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Articolul 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

22. Articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

23. Articolul XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.”

24. Articolul 432 alin. (1), alin. (2) lit. a) și c), alin. (3) lit. a) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la data depunerii recursului:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

25. Articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la data depunerii recursului:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

26. Articolul 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Sub aspectul respectării termenului de declarare a recursului, Completul de judecată reține că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 7 februarie 2023 (f.d. 176).

28. Decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată participanților la proces la 2 martie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 184).

29. În aceste condiții, recursul declarat de Mocanu Serghei la 3 aprilie 2023 se consideră depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

30. Completul de judecată menționează că recursul a fost declarat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023.

31. În consecință, potrivit art. XI alin. (3) din această lege, admisibilitatea lui se verifică prin raportare la temeiurile existente la data depunerii, fără aplicarea retroactivă a noii redacții a art. 432 din Codul de procedură civilă.

32. Din conținutul cererii rezultă că recurentul invocă, în esență, temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă, referitoare la neaplicarea legii incidente și interpretarea eronată a legii. Criticile privind participarea judecătorilor se examinează prin prisma alin. (3) lit. a), iar cele referitoare la aprecierea arbitrară a probelor, reluarea examinării cauzei și insuficiența motivării, prin prisma alin. (4) al aceluiași articol, în redacția aplicabilă.

33. Controlul exercitat în recurs privește legalitatea deciziei contestate, iar verificarea admisibilității presupune identificarea unor critici care să releve efectiv unul dintre temeiurile prevăzute de lege. Indicarea formală a dispozițiilor art. 432 din Codul de procedură civilă nu dispensează recurentul de obligația de a explica încălcarea imputată și legătura acesteia cu soluția pronunțată.

34. În aceeași ordine de idei, solicitarea unei aprecieri diferite a înscrisurilor nu echivalează, prin ea însăși, cu demonstrarea caracterului arbitrar al aprecierii efectuate de instanța de apel. Distincția dintre dezacordul cu soluția și existența unui temei legal de recurs a fost reiterată de Curtea Supremă de Justiție în încheierea din 30 iulie 2025, dosarul nr. 2ra-139/23, §§ 36–38 și 50–53.

35. Cu privire la aplicarea normelor de drept material, Completul de judecată reține că instanțele au analizat pretenția prin prisma răspunderii civile delictuale și a dispozițiilor Codului civil în redacția aplicabilă faptelor pretinse din 3 iulie 2018. Recurentul nu identifică o normă care ar institui, în circumstanțele invocate, obligația de despăgubire independent de existența faptei ilicite, a prejudiciului și a legăturii de cauzalitate.

36. Argumentul potrivit căruia necontestarea ordonanțelor procurorului ar demonstra în mod obligatoriu vinovăția intimatului nu poate fi reținut. Actul prin care se refuză pornirea urmăririi penale și actul prin care se pornește procedura contravențională au un obiect procesual distinct de stabilirea condițiilor răspunderii civile. Simpla lor necontestare nu le conferă efectul unei hotărâri judecătorești irevocabile de constatare a tuturor elementelor delictului civil.

37. Totodată, intervenirea prescripției răspunderii contravenționale nu constituie, prin ea însăși, nici dovada săvârșirii faptei imputate, nici dovada inexistenței acesteia. Ea nu exclude examinarea autonomă a răspunderii civile.

38. Prin urmare, absența unei sancțiuni contravenționale nu reprezintă un impediment absolut pentru repararea prejudiciului, însă nici nu înlătură sarcina reclamantului de a demonstra circumstanțele pe care își întemeiază acțiunea.

39. În speță, instanța de apel a examinat înscrisurile invocate și le-a confruntat cu răspunsurile poliției, concluzionând că probatoriul administrat nu confirmă pretenția. Recurentul atribuie ordonanțelor o forță probantă obligatorie pe care legea nu o prevede, fără a demonstra că simpla pornire a procedurii contravenționale impunea admiterea acțiunii civile.

40. Critica referitoare la răspunsul poliției din 26 martie 2021 nu justifică nici ea casarea deciziei. Acest înscris nu anulează și nu înlocuiește ordonanțele procurorului, ci constituie un element al materialului probator supus aprecierii instanței. Faptul că recurentul îi contestă concluziile nu îi conferă, în sens contrar, ordonanței de pornire a procedurii valoarea unei constatări definitive a vinovăției. Examinarea coroborată a acestor acte nu echivalează cu revizuirea ordonanțelor procurorului.

41. În ceea ce privește suma de 30 000 lei, aprecierea de către reclamant a intensității suferințelor sale nu suplinește demonstrarea faptului prejudiciabil imputabil pârâtului. Caracterul nepatrimonial al prejudiciului nu înseamnă că acesta poate fi reparat exclusiv în temeiul afirmației persoanei care solicită despăgubirea. Stabilirea cuantumului compensației presupune verificarea prealabilă a condițiilor răspunderii.

42. Cu privire la susținerile referitoare la componența instanței de apel, Completul de judecată precizează că modificarea nominală a completului pe parcursul judecării cauzei nu demonstrează, prin ea însăși, participarea unui judecător care nu avea dreptul să examineze cauza. Relevante sunt temeiul schimbării, respectarea procedurii legale și garanțiile oferite participanților, iar nu simpla diferență dintre componența inițială și cea care a pronunțat decizia.

43. Invocarea unor relații tensionate cu judecătorul Ana Panov, generate de formularea anterioară a unor cereri de recuzare, nu constituie, în sine, o împrejurare obiectivă care să

demonstreze lipsa imparțialității. Nici referirea generică la hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului, fără individualizarea constatărilor relevante și a legăturii acestora cu prezenta cauză, nu justifică o asemenea concluzie.

44. Decizia contestată consemnează că apelantul a fost legal citat și nu s-a prezentat în ședința de judecată. Această împrejurare nu echivalează cu lipsirea sa de dreptul de a formula cereri procesuale. Totuși, legalitatea citării și legalitatea schimbării completului sunt chestiuni distincte, astfel încât prima nu poate suplini verificarea actelor prin care a fost modificată componența instanței.

45. În privința reluării examinării cauzei, interpretarea propusă de recurent, potrivit căreia după retragerea în deliberare instanța putea doar să pronunțe hotărârea, nu rezultă din art. 235 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Norma permite reluarea examinării și după încheierea pledoariilor, în scopul clarificării unor circumstanțe importante, cu respectarea regulilor generale ale judecătii.

46. Dezacordul cu reluarea examinării sau cu primirea ulterioară a unor înscrisuri nu demonstrează automat o încălcare esențială a procedurii. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, recurentul trebuia să explice în ce mod neregularitatea invocată a influențat ori putea influența soluția sau i-a afectat exercitarea drepturilor procesuale. Simplul fapt că un înscris a fost depus după data inițial stabilită pentru examinarea fondului nu este suficient pentru o asemenea concluzie.

47. Afirmatia că instanța de apel nu s-ar fi pronunțat asupra legalității încheierii din 12 iulie 2021 este infirmată de conținutul deciziei, care examinează această critică prin raportare la art. 235 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Caracterul succint al răspunsului nu echivalează cu inexistența lui. Nici invocarea insuficienței individualizării a circumstanțelor care au determinat reluarea examinării nu justifică, izolată de efectul procedural concret, casarea hotărârii pe fond.

48. Cu privire la motivarea soluției asupra prejudiciului moral, instanța de apel a identificat condițiile răspunderii delictuale, înscrisurile pe care le-a analizat și rațiunea pentru care a considerat pretenția nedemonstrată. Obligația examinării argumentelor esențiale nu presupune reproducerea și combaterea separată a fiecărei afirmații a părții. Critica recurentului exprimă, în această parte, dezacordul cu răspunsul primit și cu rezultatul aprecierii probelor, fără a evidenția o omisiune determinantă pentru soluționarea pretenției.

49. În consecință, argumentele referitoare la valoarea ordonanțelor procurorului, prescripția contravențională, întinderea prejudiciului moral și reluarea examinării nu relevă o încălcare esențială ori aplicarea eronată a normelor de drept în sensul art. 432 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă. Invocarea art. 6 și 13 din Convenție nu modifică această concluzie în lipsa individualizării unei încălcări concrete a garanțiilor procedurale.

50. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Mocanu Serghei urmează a fi considerat inadmisibil, în temeiul art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la data depunerii recursului.

51. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la data depunerii recursului, și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Mocanu Serghei împotriva deciziei din 7 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mocanu Serghei împotriva lui Balagura Marcel cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător	/semnătură/	Diana Stănilă
Judecători	/semnătură/	Elena Croitor
	/semnătură/	Ion Munteanu